

Guía Docente				
Datos Identificativos			2020/21	
Asignatura (*)	Lingua e Cultura Clásica	Código	613G02006	
Titulación	Grao en Galego e Portugués: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Gonzalez Muñoz, Luis Fernando	Correo electrónico	fernando.gonzalez.munoz@udc.es	
Profesorado	Gonzalez Muñoz, Luis Fernando Santos Paz, Jose Carlos	Correo electrónico	fernando.gonzalez.munoz@udc.es j.c.santos@udc.es	
Web				
Descripción xeral	Estudo da lingua latina, da literatura romana e doutros aspectos da cultura da Antigüidade, con especial atención á súa influencia sobre a civilización occidental.			
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non se realizarán cambios 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Lecturas *Metodoloxías docentes que se modifican: Sesión magistral: a exposición dos contidos impartirse por videoconferencia (Teams) de acordo no horario oficial. Os resumos dos temas estarán a disposición dos estudiantes en Moddle. Análise de fontes documentais: os exercicios de comentario de textos terán lugar por videoconferencia (Teams) no horario oficial. En Moddle se poñerán a disposición dos estudiantes modelos de comentario de textos. Proba obxectiva: se non é posíbel facer as probas obxectivas en modalidade presencial, se farán telemáticamente a través de Moddle, de forma asíncrona. 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado -Correo electrónico: diario: consulta de dúbidas, avisos para a organización interna - Moddle: diario: repositorio de guions e materiais bibliográficos - Teams: plataforma para a docencia e o debate telemáticos: procurarase manter o horario oficial. 4. Modificacións na avaliación Non hai variación no tipo de actividades / probas nin nas porcentaxes. *Observacións de avaliación: As probas obxectivas faranse de forma asíncrona por Moodle. A presencialidade requerida para a metodoloxía de Análise de fontes documentais será non física, senón telemática, a través de Teams. 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía: Non hai modificacións			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A13	Coñecer a lingua, a literatura e a cultura latina.

A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
A29	Ter coñecementos de terminoloxía e neoloxía.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar críticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C6	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer as técnicas de análise lingüística e literaria aolicables ao campo da Filoloxía Latina, así como a terminoloxía propia desta disciplina		A1 A2 A29	B7
Aplicar as técnicas de análise lingüística e literaria a textos literarios latinos		A1 A2	B5 C1 B8
Coñecer aspectos relevantes da cultura latina e da súa pervivencia na civilización occidental		A13	B1
Sintetizar e valorar críticamente información especializada relativa ao campo dos estudos latinos		A11 A13	B7
Utilizar recursos bibliográficos, bases de datos e ferramentas de procura de información, adquirindo capacidade de autoformación no campo dos estudos latinos			B1 B2 B3
Relacionar os contidos específicos desta materia cos de outras áreas e disciplinas, principalmente a gramática histórica e a historia da literatura galega		A14	B5
Organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva		A14	B6 C6
Apreciar a diversidade			B8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. O sistema verbal do latín	1.1 Descripción do sistema verbal do latín antigo 1.2 Continuidade e reorganización do sistema verbal latino nas linguas romances
2. O sistema nominal do latín: sustantivos e adjectivos	2.1 Paradigmas nominais dos sustantivos 2.2 Paragmas nominais dos adjectivos 2.3 A perda do disistema casual latino nas linguas romances
3. Os pronomes e os determinantes en latín	3.1. Pronomes persoais e posesivos, pronome reflexivo 3.2 Pronomes demostrativos 3.2 Pronomes fóricos 3.4 Pronomes indefinidos
4. Cuestións de sintaxe 1: a oración simple	4.1 Funcións e usos dos casos 4.2 Estrutura dos sintagmas preposicionais
5. Cuestións de sintaxe 2: a oración composta	5.1. Coordinación 5.2 Principais estruturas subordinativas

6. A comunicación literaria na Roma antiga	6.1. Relacións entre a literatura romana e a grega 6.2 Funcións e usos da literatura 6.3. Retórica e poética 6.4. Imitación e arte alusiva 6.5. Autores e público
7. Xéneros literarios 1: os xéneros da poesía	7.1 poesía narrativa 7.2 elexía 7.3 lírica 7.4 epigrama 7.5 bucólica 7.6. Sátira
8. Xéneros literarios 2: os xéneros teatrais	8.1 Orixes do teatro en Roma 8.2. A comedia: palliata e togata 8.3. A traxedia; cothurnata e praetexta 8.4. A fabula atellana e o mimo
9. Periodización da literatura romana	9.1. Etapa antiga 9.2 Etapa tardorrepublicana e augústea 9.3. Etapa imperial 9.4. Antigüidade tardía
10. Transmisión e recepción dos textos	10.1. Transmisión manuscrita: volumes, códices, epigrafía 10.2. Transmisión impresa 10.3. Marcos da recepción literaria: lecturas públicas, espectáculos, escola, bibliotecas etc 10.4. Procesos de transferencia da literatura a outras artes

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / trabalho autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A13 A29 B5	22	22	44
Lecturas	A11 B3 B6 B7 B8	0	20	20
Análise de fontes documentais	A1 A2 A11 A14 B1 B2 C1	22	44	66
Proba obxectiva	A2 A13 C1 C6	2	16	18
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor de contidos relativos a cada un dos temas e subtemas co apoio de documentación adicional en formato impreso ou dixital.
Lecturas	Lectura por conta do/a estudiante dun dossier de textos de carácter literario e/ou académico que lle será proporcionado polo profesor. Estes textos serán o material sobre o que se programarán actividades prácticas avaliábeis que consistirán en recensións e/ou controis de lectura de carácter individual, presentados por escrito.
Análise de fontes documentais	Exercicios de análise e de comentario lingüístico e literario a propósito dos diversos temas e subtemas do programa. Poderán ser de carácter oral, no curso das sesións de grupo intermedio e reducido, ou escrito, en forma de actividades avaliábeis de carácter individual.
Proba obxectiva	Exercicios individuais escritos de carácter teórico-práctico sobre as cuestións desenvolvidas durante o curso.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Análise de fontes documentais	O/a estudiante poderá asistir, por iniciativa propia, a tutorías individuais coa finalidade de resolver dúbidas e planificar estratexias de resolución de problemas. O profesor tamén poderá convocar ao estudiantado a tutorías individuais en caso de consideralo oportuno.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Análise de fontes documentais	A1 A2 A11 A14 B1 B2 C1	Un 50% da calificación final resultará de tres actividades de análise e comentario de textos propostas as estudiantes, que serán presentadas por escrito conforme aos prazos e condicións acordados entre o profesor e os estudiantes. Estas tres actividades serán as seguintes: - ejercicio de comentario morfolóxico: 10% - ejercicio de análise morfosintáctico e tradución: 20% - ejercicio de comentario literario: 20%	50
Lecturas	A11 B3 B6 B7 B8	O/a estudiante dará conta das lecturas obligatorias que fosen propostas polo profesor mediante controis de lectura ou, no seu caso, recensións	10
Proba obxectiva	A2 A13 C1 C6	Efectuaranse dúas probas escritas individuais de carácter teórico-práctico, unha ao final do primeiro bimestre (sobre cuestións de lingua) e outra na data de maio estipulada no calendario oficial de exames da Facultade de Filoloxía (sobre cuestións de literatura). Cada unha suporá o 20% da cualificación global. Na oportunidade de xullo haberá unha única proba sobre cuestións de lingua, de literatura e control de lecturas, que suporá o 50% da cualificación global. Porén, os estudiantes que superasen na oportunidade de maio algunha das probas terán que examinarse so daquela que teñan suspensa.	40

Observacións avaliación

As actividades presentadas por escrito, incluidas as probas finais, deben cumplir os oportunos estándares de corrección lingüística, estar redactadas de maneira clara e carecer de faltas de ortografía. O non cumprimento destas condicións será tido en conta negativamente na puntuación da proba respectiva.

A cualificación mínima para aprobar a materia, resultado da suma das puntuacións acadadas polas distintas actividades de avaliação programadas, será de 5.

Os estudiantes que non aprobasen a materia na oportunidade de xunio poderán repetir en xullo aquelas actividades ou probas pendentes/suspensas, coas mesmas condicións e porcentaxes.

De non realizar as probas obxectivas previstas o estudiante será cualificado como Non Presentado.

A avaliação da convocatoria extraordinaria de decembro consistirá nunha única proba obxectiva de carácter teórico-práctico sobre contidos de lingua e de literatura.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Codoñer, Carmen (ed.) (1997). Historia de la literatura latina. Madrid. Cátedra - Hacquard, George (2008). Guía de la Roma antigua. Madrid. Palas Atenea - González Rolán, Tomás & Rubio, Lisardo (1985). Nueva gramática latina. Madrid. Coloquio - Molina Yévenes, José (1993). Iniciación a la fonética, fonología y morfología latinas. Barcelona. Univ. de Barcelona - LLoyd, Paul M. (1987). Del latín al español. Fonología y morfología históricas de la lengua española. Madrid. Gredos - Reynolds, Leighton D. & Wilson, Nigel G. (1986). Copistas y filólogos. Las vías de transmisión de las literaturas griega y latina. Madrid. Gredos - Rubio, Lisardo (1995). Nueva sintaxis latina simplificada. Madrid. Ediciones Clásicas - Stroh, Wilfried (2013). El latín ha muerto, ¡viva el latín! Breve historia de una gran lengua. Barcelona - Irene Vallejo (2020). El Infinito en un junco : la invención de los libros en el mundo antiguo. Madrid, Siruela The Classics Page http://www.thelatinlibrary.com/classics.html Bibliotheca Augustana https://www.hs-augsburg.de/~harsch/augustana.html Recursos para la literatura clásica (USAL) http://clasicas.usal.es/portal_recursos/index.php?option=com_content&view=category&id=12<emid=16 Interclassica (Univ. de Murcia) http://interclassica.um.es/ Analecta Malacitana (Univ. Málaga) http://www.anmal.uma.es/anmal/recursos0.htm Ludus litterarius http://www.luduslitterarius.net/ Resumos de gramática latina http://www.aplicaciones.info/latin/lagrama.htm Exercicios de gramática latina http://www.aplicaciones.info/latin/latin.htm
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías